

การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
ด้วยเทคนิค SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
THE DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION IN THAI USING
SQ4R TECHNIQUE FOR PRATHOMSUKSA 3 STUDENTS

¹กฤติญา พินธุรักษ์ และ ²เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม
¹Krittiya PhinThurak and ²Charoenwit Sompongtram

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย
RatchaThaniUniversity, Thailand

¹Krittiya.phin@gmail.com

Received: September 15,2023; **Revised :**November 2, 2023; **Accepted :**December 30,2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และ 4) ศึกษาความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองหลัก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25 ถึง 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.80 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีประสิทธิผล และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัย พบว่า 1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.29/82.88 ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ (E.I.) = 0.7091 คิดเป็นร้อยละ 70.91 3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี

¹นักศึกษาปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชธานี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

ความสามารถการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

คำสำคัญ : การอ่านจับใจความสำคัญ เทคนิคการสอนแบบ SQ4R

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop of reading comprehension by SQ4R technique meet to criteria 80/80, 2) to formulate EI (Effectiveness Index) of the lesson plans by SQ4R technique, 3) to compare reading comprehension between pre-test and post-test by SQ4R technique, and 4) to study satisfaction with learning management by SQ4R technique. The sample consisted of 13 students of Prathomsuksa 3 using cluster random sampling, Bannongluk School in semester 2/2022. The research instruments included 1) 8 SQ4R lesson plans, 2) reading comprehension test type 3 choices, 40 multiple- choices questions, with discrimination values of 0.25 to 1.00 and reliability value of 0.80, and 3) Students satisfaction questionnaire. The statistical tools used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, effectiveness index and hypothesis testing by t-test (Dependent Samples) The results of the research showed that: 1. The efficiency of SQ4R lesson plans to improve Prathomsuksa 3 students reading comprehension skills was 81.29/82.88, upgrade the criteria 80/80 2. The SQ4R lesson plans to develop of reading comprehension for Prathomsuksa 3 students had EI = 0.7091 and a percentage of 70.91. 3. Prathomsuksa 3 students had ability reading comprehension post-test rate score of learning achievement more than the pre-test rate score of learning achievement at the .05 level of statistical significance. 4. The overall satisfaction toward learning management was at a highest level.

Keywords : Reading Comprehension, SQ4R Technique

บทนำ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการคิดโดยกำหนด วิชาชัดเจนใน มาตรา 24 (2) สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของต้องดำเนินการฝึกทักษะกระบวนการคิด

การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหานอกจากนี้
เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินผลการเรียนผ่านช่วงชั้นได้เน้นกระบวนการคิดโดยกำหนดเกณฑ์การผ่าน
ช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาบังคับการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ว่าผู้เรียนต้องผ่าน
การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด (สมศักดิ์
ศรีมารักษ์, 2554) ดังนั้นความสำคัญของการศึกษาไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วดังคำ
กล่าวของ อีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ บรรยายพิเศษ เรื่อง
“การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการการศึกษาไทยเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ได้กล่าวไว้ว่า
การเตรียมความพร้อมการศึกษาไทยเพื่อก้าวเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 มีปัจจัยหลายอย่างที่ต้องคำนึงถึง
โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรายังมีคนจำนวนมากที่อยู่ในระบบ (1.0, 2.0, 3.0) ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงต้อง
เป็นการก้าวที่ละก้าวจึงจะเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในสวนของการเตรียมการการศึกษาต้อง
วางแผนอย่างเป็นขั้นตอนจัดทำหลักสูตรให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ พร้อมทั้งปรับปรุงตำราให้สอด
คล้องกับหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไปดังนั้น การที่ประเทศไทยจะเป็น Thailand 4.0 ได้ ทุกอย่างต้อง
ผ่านการวางแผนเพื่อสร้างพื้นฐานและสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี และวิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้เด็กสร้าง
นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการเรียนรู้ได้ (อีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559)

ดังนั้นเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 (1) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนา
คนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและ
วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 22 (4) การจัดการ
ศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา
ตนเองได้ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้และทักษะด้าน
คณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องตามอักขรวิธี ผกทักษะกระบวนการ
คิด การจัดการ การเผชิญในสถานการณ์ใหม่ ๆ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
ฝึกการปฏิบัติ การคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ด้วยความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้ภาษาไทย เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนให้เกิดความชำนาญ ในการใช้
ภาษาเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ดังนั้นการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้กำหนดสาระไว้
5 สาระ ได้แก่สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการเขียน สาระ
ที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม จึงทำให้การอ่านจำเป็นต่อคนเรา ได้
ทั้งความรู้และความบันเทิง การสอนมีทั้งอ่านในใจและอ่านออกเสียง สำหรับอ่านในใจมีมากกว่า
อ่านออกเสียง เพราะการอ่านในใจในชีวิตประจำวันมากกว่าการอ่านออกเสียง การอ่านในใจเป็น
การอ่านเพื่อตนเอง ซึ่งผู้อ่านทำเพื่อประโยชน์หลายอย่าง เช่น อ่านเพื่อความบันเทิง อ่านเพื่อหา
ความรู้ จุดหมายปลายทางของการฝึกทักษะการอ่านในใจ นักเรียนสามารถอ่านหนังสือเข้าใจได้เอง

สามารถใ้การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และความบันเทิง ทั้งในและนอกเวลาเรียนได้ ส่วนการอ่านออกเสียงนั้นเป็นการอ่านเพื่อผู้อื่น ผู้อ่านต้องคำนึงถึงผู้ฟังในขณะที่อ่านคือ คำนึงถึง ฟังความรู้ สติปัญญาความสามารถ (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, 2545) ตลอดจนความต้องการอ่านถือเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีประโยชน์โดยตรงในชีวิตประจำวัน เพราะนอกจากจะทำให้ได้รับรู้ถึงความรู้สึนึกคิดของผู้อื่นแล้ว ยังเป็นการเพิ่มพูน และสะสมความรู้ความเข้าใจเหมือนเปิดโลกให้กว้างขึ้นในแง่มุมต่าง ๆ และการอ่านนั้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งถ้าอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ เพราะจะทำให้เกิดปัญญา เกิดความรู้ เกิดความคิดสร้างสรรค์ ผู้อ่านไม่ได้แต่ความรู้เท่านั้น ยังได้รู้จักสำนวนโวหาร ความงดงามในด้านของภาษา และวิธีการเขียนเท่านั้น หากแต่ยังได้ข้อคิดจากหนังสือเหล่านั้น หรือได้รู้ถึงความคิดที่แตกต่างกันไป สามารถประเมินค่าเรื่องที่อ่านและสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ หรือนำไปใช้ในงานเขียนของตนเองได้ (ดวงใจ ไทยอุบล, 2554)

จากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสอนในกลุ่มสาระภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยค่อนข้างต่ำและผลการบริหารจัดการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ร้อยละ 39.10 อยู่ในลำดับที่น้อยที่สุด และในการจัดการเรียนรู้ พบว่านักเรียน ปัญหาในเรื่องทักษะการอ่านจับใจความมากที่สุด กล่าวคือ ผู้เรียนไม่สามารถนำเรื่องที่อ่านมาจับใจความสำคัญได้ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้ (กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 18 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1, 2564)

ซึ่งผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจะเป็นการปูพื้นฐานการอ่านคิดวิเคราะห์ขั้นแรกก่อนจะขึ้นไปในชั้นประถมปีที่ 4 เพราะเชื่อว่าจะช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ดีขึ้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนี้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องในกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสอนการอ่านจับใจความระดับประถมศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุภัทรา วงศราชู, 2555) เรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการการเรียนรู้ภาษาไทย นักการศึกษาจำนวนมากจึงพยายามหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ซึ่งพบว่าพบว่ามีสอนหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของสมองอีกทั้งยังสอดคล้องกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R นี้ได้ปรับปรุง มาจากการสอนแบบ SQ3R (Robinson, 1961) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน มหาวิทยาลัย โอไฮโอ โอไฮโอ เป็นการอ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่อง โดยการตอบคำถามที่กำหนดไว้ประกอบด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน คือ Survey (S) คือ ขั้นตอนการสำรวจ Question (Q) คือ ขั้นตอนการตั้งคำถาม Read (R) คือ ขั้นตอนการอ่านอย่างรอบคอบ Record

(R) คือ ขั้นตอนการจดบันทึก Recite (R) คือ ขั้นตอนการสรุปใจความสำคัญ Reflect (R) คือ ขั้นตอนการทบทวน (อมรรัตน์ จิตตะกาล, 2556 อ้างจาก Robinson, 1961) ที่ช่วยสร้างนิสัยในการอ่านได้ดีและมีประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ดีมีขั้นตอนการสอนที่เป็นระบบที่ชัดเจน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนลงมือปฏิบัติทำด้วยตนเองมากที่สุดฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์อย่างรู้ อยากรู้ และหาหาความสามารถ โดยครูมีบทบาทในการกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความสามารถในการอ่าน เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านทั้ง 6 ขั้นตอนแล้วผู้เรียนจึงพยายามศึกษาคนควาเพื่อหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านได้ เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการอ่าน มีนิสัยรักการอ่านและสามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เมฆลา ลือโสภา, 2555)

การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการได้ใช้การจัดการจัดการเรียนรู้ในการเสริมสร้างทักษะการอ่านด้วยกระบวนการวิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและใช้ได้ผลดีทุกรายวิชารวมทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกระบวนการทั้ง 6 ขั้นตอน มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาไทย เพราะสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง การอ่าน การฟัง การพูด และการเขียน ไปพร้อม ๆ กัน จัดการเรียนรู้การสอนใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ความคิดเป็นวิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้จดจำเรื่องได้อย่างเข้าใจ แม่นยำ จดจำเรื่องที่อ่านได้นาน เป็นการอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ ในการอ่านที่มีประสิทธิภาพช่วยสร้างนิสัยที่ดีอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนจดจำเรื่องที่อ่านได้นานใหญ่จากการคาดเดาคำถามที่พบในแบบทดสอบช่วยให้อ่านเร็วขึ้น การสอนแบบ SQ4R เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ได้การพัฒนามาบนพื้นฐานแนวความคิดการเรียนรู้การสอนภาษา จากทฤษฎีอภิปรัชญา (Metacognitive Theory) ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งของนักจิตวิทยาการเรียนรู้ อภิปรัชญากับการอ่านนั้นหมายถึง วิธีการ ขั้นตอนที่จะทำการอ่านบรรลุตามเป้าหมาย มีองค์ประกอบ 2 ส่วนคือ ความตระหนักรู้ และการควบคุมกระบวนการที่ใช้กระบวนการสอนอ่าน ในขณะเดียวกันการสอนแบบ SQ4R ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ เพราะโครงสร้างความรู้มีหน้าที่ช่วยให้ผู้อ่านคนหาความรู้ใหม่ในการอ่าน คิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และเลือกข้อมูลบางส่วนที่หายไปจากโครงสร้างความรู้จะช่วยทบทวนขอมูลจากความรู้เดิมของตนเองเพื่อทำให้เรื่องราวที่ขาดหายไปสมบูรณ์ (พัชชา กรรัมย์, 2555) ดังนั้นการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ต้องอาศัยทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญ การอ่านมีประโยชน์ คือ เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความคิดกว้างไกลสร้างสรรค์จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสม ให้เป็นประโยชน์ช่วยในการตัดสินใจ ระบุแนวทางในการแก้ไขปัญหา ทำใ้มีความสุข ประสบความสำเร็จ ทั้งด้านการศึกษา การประกอบอาชีพและครอบครัว (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542) ดังนั้น การสอนอ่านคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุภัตรา วงราชภูร, 2555) เรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการการเรียนรู้ภาษาไทย

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว จึงได้คิดพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางในพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนักเรียนเกิดทักษะการอ่าน รู้จักคิดวิเคราะห์และเข้าใจวิธีการอ่านที่ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยใช้กลวิธีการสอนนี้ช่วยส่งเสริมการอ่านคิดจับใจความ 6 ขั้นตอน นักเรียนสามารถพัฒนาการอ่านเป็นวิถีกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จาก สำนวน คำถาม การอ่าน จดบันทึกสรุปใจความทบทวนและ คิดเชิงประยุกต์ไปใช้ได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นปัจจัยเสริมสร้างให้ผู้เรียนให้เกิดทักษะในการอ่านจับใจความ ในเรื่องการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ ได้ดีผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และต้องการทราบวิธีนี้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นและประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใดพร้อมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยด้วยเทคนิค SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 18 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 10 ห้องเรียน รวม 83 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านหนองหลัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน (One

Group) รวม 13 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิดประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เรื่อง การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผน

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็นระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 หาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การวิเคราะห์ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ $E1/E2 = 80/80$

3.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนโดยการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการหาค่า E.I.

3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้สถิติ $t - test$ Dependent samples

3.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัย

การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยด้วยเทคนิค SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80

จากการวิจัยครั้งนี้ ผลการศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ E1/E2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ในการหาประสิทธิภาพของกระบวนการของการจัดกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้นำคะแนน

ตารางที่ 1 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการพัฒนาความสามารถ อ่าน
จับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน (40)	คะแนนระหว่างเรียน								คะแนนระหว่างเรียน (160)	คะแนนหลังเรียน (40)
		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (20)	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (20)	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (20)	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (20)	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (20)	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 (20)	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 (20)	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 (20)		
1	18	14	15	14	17	18	18	18	20	133	32
2	15	13	14	14	15	16	17	18	18	125	30
3	17	13	14	14	16	18	17	19	20	131	28
4	14	14	15	13	16	17	16	17	19	127	31
5	12	13	14	14	15	16	18	18	19	127	32
6	14	14	13	15	15	16	17	18	19	125	33
7	18	13	13	14	16	15	17	19	20	127	35
8	19	18	17	16	18	17	18	18	19	141	37
9	16	14	14	15	15	17	18	18	20	131	35
10	20	16	16	17	16	18	17	18	19	137	38
11	17	14	15	14	16	16	17	18	19	129	33
12	18	14	14	14	16	17	18	18	19	130	33
13	16	13	13	16	15	16	18	18	19	128	34
รวม	214									1691	431
$\bar{X}$	16.5									130	33.15
ร้อยละ	41.2									81.29	82.88

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 130 จากคะแนนเต็ม 160 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.29 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ (E1) เท่ากับ 81.29 คะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 33.15 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.88 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ (E2) เท่ากับ 82.88 ซึ่งกำหนดไว้ 80 ดังนั้นประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 81.29/82.88 ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

คะแนน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ
ประสิทธิภาพกระบวนการของแผนการจัดการเรียนรู้ (E1)	160	130	81.29
คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนหลังเรียน (E2)	40	33.15	82.88
ประสิทธิภาพกระบวนการของแผนการจัดการเรียนรู้ (E1/E2) เท่ากับ 81.29/82.88			

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองหลัก ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 33.15 จากคะแนนเต็ม 40 คิดเป็นร้อยละ 82.88

ประสิทธิภาพของกระบวนการ E1 เท่ากับ 81.29 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) เท่ากับ 82.88 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ (E1 /E2) เท่ากับ 81.29/82.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	รายการประเมิน	ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจ กระตุ้นให้คิด	4.69	0.61	มากที่สุด
2	นักเรียนได้อ่านจับใจความได้จริง	4.92	0.27	มากที่สุด
3	การเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจ	4.62	0.74	มากที่สุด

4	การเสนอเนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย	4.85	0.36	มากที่สุด
5	ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน	4.38	0.74	มาก
6	มีภาพประกอบช่วยให้น่าสนใจ	4.54	0.84	มากที่สุด
7	มีตัวอย่างการอ่านจับใจความ	4.46	0.84	มาก
8	ความแปลกใหม่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.38	0.84	มาก
9	การจัดการเรียนการสอน มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้	4.62	0.74	มากที่สุด
10	เวลามีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.62	0.49	มากที่สุด
รวม		4.61	0.65	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับ “พึงพอใจมากที่สุดมากที่สุด” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจสูงที่สุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ อันดับแรก ข้อ 2 นักเรียนได้อ่านจับใจความได้จริง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 อันดับ 2 ข้อ 4 การเสนอเนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 และอันดับ 3 ข้อ 1 ชื่นนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจ กระตุ้นให้คิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ด้วยเทคนิค SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยพบว่า มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ ซึ่งควรค่าแก่การนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยด้วยเทคนิค SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 18 อำเภอม่วงสามสิบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.29/82.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 หมายความว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของ ลสงเ ยานจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี ประสิทธิภาพเท่ากับ 79.98/77.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ประกอบกับงานวิจัยของ ฅณภัทร ทิพนามาศ (2556) พบว่า ผลจากการพัฒนาแบบฝึกทักษะ การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความ เข้าใจโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ที่สร้างขึ้น โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 88.68/98.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 18 อำเภอม่วงสามสิบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยพัฒนาการ

จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R พบว่ามีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.7091 คิดเป็นร้อยละ 70.91 เมื่อพิจารณา รายบุคคลพบว่านักเรียนที่มีความก้าวหน้ามากที่สุดจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วย เทคนิค SQ4R 3 ลำดับแรก ดังนี้ ลำดับที่ 1 นักเรียนคนที่ 5 มีผลคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน เท่ากับ 12 คะแนน และผลคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 32 คะแนน ซึ่งผลต่างคะแนน สูงขึ้น 20 คะแนน ลำดับที่ 2 นักเรียนคนที่ 6 และคนที่ 9 มีผลต่างคะแนนแบบทดสอบก่อนและ หลังเรียนสูงขึ้น 19 คะแนน และลำดับที่ 3 นักเรียนคนที่ 8 และคนที่ 13 มีผลต่างคะแนน แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนสูงขึ้น 18 คะแนน และเมื่อพิจารณาเป็นรายแผนพบว่านักเรียนมี การเรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ โดยแผนการเรียนรู้ที่ 8 หรือแผนการเรียนรู้สุดท้ายนักเรียน สามารถทำกิจกรรมและแบบทดสอบย่อยได้คะแนน 20,19 และ 18 คะแนน จากคะแนนเต็มราย แผน 20 คะแนน ในภาพรวมแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความก้าวหน้าเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 70.91 ที่เป็น เช่นนี้เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการอ่านจับใจความจากทั้งหมด 8 แผน โดยเนื้อหาแต่ละแผนมีความเหมาะสมกับ ผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามหลักการอย่างเป็นระบบและมีขั้นในการอ่านที่ชัดเจนช่วยเป็น แนวทางให้นักเรียนอ่านอย่างมีขั้นตอน ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหา สามารถจับใจความ สำคัญ มีความ สรุปความ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ ประกอบกับงานวิจัย ของ ฌักทรี ทิพธนาภา (255) วิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของ แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่ากับ 0.5128 หรือ คิดเป็นร้อยละ 51.28 ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจสูงขึ้น

3. เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลัง เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการ อ่านและสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้นทำให้ความสามารถการอ่านจับ ใจความของนักเรียน ให้สูงขึ้นส่งผลให้มีความก้าวหน้าในการเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบและมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ จิตา แก้วกาม (2556) ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ประกอบกับงานวิจัยของ อภัยพร ศิลารักษ์ (2562) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริม ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี ที่ 6 พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองหลัก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการ ศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้าง

ความสามารถการอ่านจับใจความ อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.61 เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจสูงที่สุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ อันดับแรก ข้อ 2 นักเรียนได้อ่านจับใจความได้จริง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 อันดับ 2 ข้อ 4 การเสนอ เนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 และอันดับ 3 ข้อ 1 ชื่นนำเข้าสู่บทเรียนมีความ น่าสนใจ กระตุ้นให้คิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงว่าแผนการ จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากการ จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านจับใจความเป็นการสอนที่ผู้เรียนได้ เรียนรู้ไปทีละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากขั้นที่ง่าย ไม่ซับซ้อน ทำให้นักเรียน เกิดความ สนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน มี 6 ขั้นตอน (Survey) ให้นักเรียนได้สำรวจเรื่องราวที่อ่านอย่าง คร่าว ๆ (Question) เป็นขั้นตอนการตั้งคำถามที่ทำให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น (Read) ให้นักเรียนอ่านเรื่องอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ (Record) เป็นการจด บันทึกรสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน (Recite) นักเรียนสรุปใจความสำคัญของโดยใช้สำนวนภาษาของ ตนเองที่เข้าใจได้ง่าย (Reflect) นักเรียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แล้วแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ นักเรียนได้อ่าน ด้วยภาษาที่สละสลวย หลังจากนั้นนักเรียนเรียนจบในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนจะทำกิจกรรมท้ายแผน และแบบทดสอบย่อยหลังแผน เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่าน จับใจความสำคัญ ประกอบด้วย หลักการสำคัญในการอ่านจับใจความ นิทานพื้นบ้าน วรรณกรรม เรื่องสั้น วรรณคดีในบทเรียน บทร้อยกรอง บทความ สารคดี วรรณกรรมเพลง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เนื้อ เรื่องที่เหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียน นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด และสามารถพัฒนาความสามารถ การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ สอดคล้องงานวิจัยของกับ อภัยพร ศิลารักษ์ (2562) ได้ พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ สำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.61)

จึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่สูง มีผลทำให้ความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนมีการ พัฒนา และก้าวหน้าขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การ จัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการอ่านจับใจความของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่

18 อำเภอวังสามสีบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 81.29/82.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ด้านความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ. [ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. E-Thesis. http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000010115
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion)*. ศิลปาบรรณาการ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2553). *การออกแบบพัฒนาโปรแกรมบทเรียนและบทเรียนบนเว็บ*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฐะปะนีย์ นาคกรทรรพ. (2545). การสอนภาษาไทย. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ณัชนัน แก้วชัยเจริญกิจ. (2550). ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา : บทบาทของครูกับ Active Learning. <http://www.pochanukul.com>
- ณัฐวุฒิ กิรุ่งเรือง และคณะ. (2545). ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ. บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด.
- ณภัทร ทิพนามาศ. (2556). *การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยวิธีการสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2554). *ทักษะการเขียนภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). *การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทราศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2559). *การจัดการเรียนรู้แบบ Active learning* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- นันทิยา แสงสิน. (2529). *ความสามารถทางด้านการฟังการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].

- ประเทิน มหาพันธ์. (2536). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์.
- ปิยธิดา ยะเคียน. (2561). ผลกระทบของการสอนอ่านแบบ SQ4R ที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ
ความเข้าใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชา
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิคน่าน. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
- พรนิภา บรรจงมณี. (2548). การใช้เทคนิค เอสคิวโฟร์อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาอังกฤษ และการคิดไตร่ตรองของผู้เรียน. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรพรรณ พูลเขาล้าน. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การ
จัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พัชชา กรรัมย์. (2555). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจการคิดวิเคราะห์
และการยอมรับนับถือตนเองระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดแผนผัง
ความคิดและวิธีการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ผู้เรียน.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ไพบุลย์ เปานิธิ. (2546). เอกสารประกอบการอบรม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม.
บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- ยุวดี โปอายุ. (2546). การใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนสรุปใจความ ของนักเรียนในระดับชั้น
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- รัตนกันท์ เลิศคำฟู. (2547). การใช้วิธีสอบแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ลือโสภา เมขลา. (2555). การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม
- ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2547). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมศักดิ์ ศรีมารักษ์. (2554). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน
จับใจความภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- สุนทร สันธพานนท์ และคณะ. (2554). วิธีการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของ
เยาวชน. 9119 เทคนิคพรินติ้ง.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2554). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภัตรา วงศราษฎร์. (2555). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2549). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. (พิมพ์ครั้งที่ 2) .
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

- สุวิมล สุวรรณจันดี. (2554). การพัฒนาแผนการเรียนรู้สาระพุทธศาสนาโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดอรัญญาราม อำเภอแม่ทาจังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อดิศยา ปรางทอง. (2560). การพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค SQ4R เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับวัยรุ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร
- อมรรัตน์ จิตตะกาล. (2556). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกล่ามผดุงวิทย. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยทักษิณ
- อภัยพร ศิลารักษ์. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร
- อารี พันธมณี. (2546). จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน. ไยใหม่ ศรีเอทีพี กรุ๊ป.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพจริง. บุ๊คส์ พอยท์.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. McGraw – Hill Book Inc.
- Oliver, Richard L. & William O. Bearden. (1997). *Satisfaction : a behavioral perspective on the consumer*. McGraw-Hill.
- Hornby, A. F. (2000). *Advance learner's dictionary* (6th ed.). Oxford University.
- Quirk, R. (1987). *Longman Dictionary of Contemporary English*. Richard Clay.
- Wolman, BB. (1973). *Dictionary of Behavior Science*. Van Norstand Reinhold Company.

